

Indhold.

Om enkelte Agerdyrkningsredskaber og deres praktiske Anvendelse. — Agerdyrkningsstykkerne. — Afholdt Dyrskue. — Inden- og udenlandske Esterretninger.

Om enkelte Agerbrugsredskaber og deres praktiske Anvendelse.

(Af S. S.)

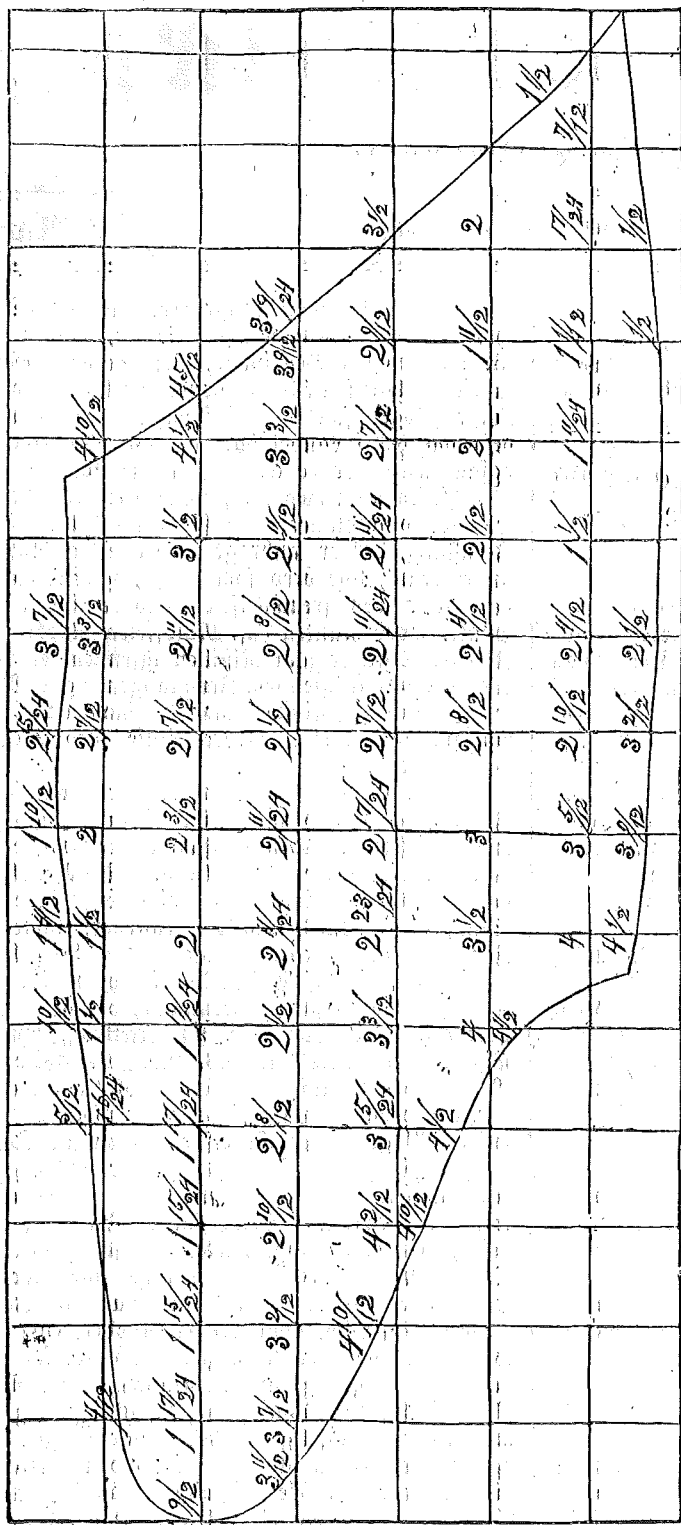
Pløiningen. Denne er altid erkjendt for det vigtigste af alle de praktiske Arbejder, Landmænd i Narets Lob har at udføre. Det er paa en godt udført Pløining at for en stor Del Agerens Afkastning beror. Den ubannede Landmand hører man ofte paastaa, at hans Afgrøder faar lige godt enten Jurerne er rette eller krogede, enten de ligger i denne eller i hin Vinkel o. s. v. Vilde vi spørge en saadan Mand, hvorfor han pløier sin Jord, da vilde han utvilsomt svare: „Jeg pløier fordi jeg ellers ikke fik den smuldret til Saatiden.“ Han betragter altsaa Pløiningen fra den allersimpleste Side. Han ved ikke hvor vigtigt det er at Luft, Lys, Kulde, Varme og Fugtighed i Forening maa virke paa Jorden, for baade i mekanisk og kemisk Henseende at vække den slumrende Kraft hos den. Han har aldrig lagt Mærke til hvor langt lettere hans Arbeidsdyr trækker Pløgen naar Juren er ret og jævn end naar den beskriver den ene Bue større end den anden og Pløgen her gaar dybt her grundt; han har heller ikke saa megen Drøden og Skjønhedsfands, at han af den Grund skulde udføre en pen Pløining. Naar nu hertil kommer, at Enhver ved, at en god Pløining kræver en langt større Opmærksomhed fra Pløieskarlens Side og saaledes trætter langt mere, saa undrer jeg mig ikke over, at vore Landmænd i Almindelighed udfører en saa slet Pløining som nu er Tilfældet. Det kan dog tjene dem til Udskyldning at de i Almindelighed har nogle miserable Pløge.

For at kunne udføre en i alle Henseender onskværdig Pløining, er en god Pløge den første og tillige vigtigste Betingelse. Jeg vil ei indlade mig paa nogen noiatigt Beskrivelse af Pløgen som Redskab — dens Birkning o. s. v., jeg vil blot nævne de, selv for det uovede Die, mest iøinefaldende Tegn, der siger os at Pløgen er god.

Pløgen skal være konstrueret efter stoffet Møthode. Denne Benævnelse behøver, haaber jeg, ikke mere nogen Beskrivelse, men da hver Pløgefabrikant har særskilte Façoner for sine saakaldte stoffe Pløge, saa vil vi fremhæve de Mærker, de bedste her i Landet har, og disse Mærker er ogsaa fælles for de ægte hjemførte stoffe Pløge.

Nasen staar med sin fremste Ende 15" høvet fra Horizontalplanet; den søger sin Styrke i en Jernstang, der er anbragt enten efter Nasens undre Kant, lige bred som denne, og efter Længden gaar den fremmenfra bagover indtil det Punkt, hvorefter Kanten af Muldfjelen støder an. I dette Tilfælde gaar Ristillen igjennem et Hul, der er anbragt igjennem Jernstangen og i Midten af Nasen. Ristillen maa da have en Tverhøi, for at danne en lodret Linie med Nasens venstre Kant.

Efter en nyere og bedre Konstruktion ligger Jernstangen paa venstre Side af Nasen fastheftet med Holdstruer. Den fortsætter da fremover og danner tillige det ene Vinkeljern. Ristillen bliver her ret; thi den indsættes umiddelbart indenfor Stangen og fæstes med 4 Jernstruer, samt en Jernbusning. Trækket dannes af et Vinkeljern paa hver Side af Nasen, hvorigjennem der i 4 anbragte Hul gaar en Jernagle, der atter fastholder en Jernboile med sin Trækkrog, hvilken sidste kan regulere Pløgens Gang til Høire og Venstre ved Flytning til de modsatte Sider i dertil anbragte Indstjæringer i Jernboilen. Paa enkelte Pløge er der istedetfor den omtalte Jernstang anbragt en Jernhætting, der enten gaar fra Ristillen eller fra Nasens bagerste Ende og frem til Trækket. Dette sparer Jern og Arbejde, men er ubensigtsmæssigt af flere Grunde. Den krumme Nas taber herved sine Fordele fremfor den rette. Pløier man paa tuet Jord, i stærk Mosevold, hvor der er Rødder, eller paa løs Ager, hvor der er megen Halmstub, saa fylder disse Pløge sig under Ristillen, og Folgen bliver idelig Standstning og Rensning, og er man ikke paapaselig hermed, gaar Pløgen ud og skjemmer Juren aldeles. Desuden borttager disse Rødder den frie Sigtelinie man har, naar Nasen er fri. Skjæret er fra 7—9" bredt, 14" langt og passer noiatigt til Læsten, saaledes at det hverken falder af under Pløiningen eller er altfor svært at faa løst i Tilfælde af Reparation. Dets Spids skal være budt omtrent $\frac{3}{8}$ " i Fir-

Muldsjæl i 1/4 Størrelse.

kant. Ved et altsfor spids Skjær faar Plogen en uskabig Gang. For pletiede man at fæste Skjæret med Klimnagler til Muldsjælen, men dette er aslagt formebedst Dankefægheden ved de nødvendige Reparationer. Plogens undre Kant, samt dens hele venstre Side, lige fra Skaflet til Masspiden, samt fra Landsdens bagerste Del til Skjærets Spids, maa danne aldeles rette Linier saavel for Sigtningens, som for Plogens Gangs Styrb.

Styrenes almindelige Høide fra Horisontalplanen er 30" og Bredden imellem Haandtagene 22" a 1 Alen.

Da der vil megen Døvelse til blot efter Siemaal at bestemme en Plog= fjels Godhed og desuden Regierne, hvorefter man maaatte gaa ved De= dømmelsen, er meget vanskelige blot at beskrive uden Tegning, saa vil jeg

her vedføie en Tegning, hvorefter man med største Letthed kan konstruere sig en Muldsjæl eller rettere en Model af en saadan, der enten kan ind= leveres til et Støberi eller paa Laasens Jernplade og siden bruges til at vinde Jernstæler efter. Denne Muldsjæl er nu udbredt over hele det Nordensjælske, og hvorsomhelst den er kommen, har den fortrængt alle andre. For at konstruere den anskaffer man sig et Centrumbor, der er afstelt fra Skjærets Spids og opover i Sommer, der atter inddeles nøiatigt, lige indtil i Kirurgtyvendebøle. Dette Bor er forsynet med en bevægelig Hylse, der kan skyttes op og ned og fastsættes hvor man finder for godt paa Borrets Læg ved en liden Stave. Nu danner man sig en Træklamp ved at sammenslutte flere tørre Plantestammer, der holder — efter at være høvlet aldeles flad og ret paa en af de Sider, der har

størst Kvadratindehold — 10" tyk 14" bred og 1 Alen 7" lang. Paa den fladhvulede Side opdrager man nu først efter Længden aldeles parallelle Rinter med nøiagtigt 2" Mellemrum; derpaa drages i ret Vinkel paa disse lignende Rinter med samme Mellemrum, saaledes at Træstykket bliver overtrukket med smaa Kvadrater, hvis Størrelse er $= 2 \times 2$ ". Nu borer man med Tegningen foran sig paa de samme Punkter og til samme Dybde som Tallene udviser paa Tegningen. Disse Tal udvise Borehullenes Dybde i Tommer. For at gøre dette nøiagtigt, fastsætter man for hvert Hul den bevægelige Hylse saa langt oppe paa Borets Læg som Tallene ved det Sted man vil bore, angiver. Til yderligere Forsigtighed bruger man en løs Blyant og overstryger med denne det tilsvarende Sted paa Tegningen for hvert Hul man borer. Naar intet Hul er tilbage og man først har dannet Fjelens Kanter, bortarbejder man Træet netop saa dybt, som Hullene viser, og ved dette Arbejde kan ikke nokkom anbefales Forsigtighed, at der hverken aftages for meget eller for lidet. Man har nu Plogfjelens Krumning og det staar kun tilbage at give den den Tykkelse, man finder er passende. Denne kan naturligvis ikke blive lige for den hele Fjel; den maa være størst der, hvor Friktionen og folgellig ogsaa Slitagen er størst. Dette gjælder Plogfjelens nedre Kant, hvor den stobte Fjel bør holde omtrent $\frac{1}{2}$ " og siden fortyndes den opad.

For at Plogfjelen skal faa den rette Stilling, skal der fra dens bagerste vvre Kant og til Nafens ydre Kant være en Afstand af 16". Fra Fjelens undre Hjørne til Væstens ydre Kant 8". Er denne Afstand større, da vil Ploglegemet blive for lilleformigt og Folgen af denne Form er, at den fører Juren tilside og saaledes ikke er istand til at lægge den i den rette Vinkel.

Plogen griber Juren i den horisontale Stilling, rejser den op i den lodrette og lægger den derpaa ned igjen til en Vinkel af 45°. Under denne Bevægelse beskriver ogsaa Juren en Bue $= 135$ Grader eller en ret Vinkel $= 90^\circ + \frac{1}{2} R. = 45^\circ = 135^\circ$.

(Fortsattes.)

Agerdyrkningsystemerne.

(E slutning fra No. 34.)

Overblik over de forskjellige Agerdyrknings-systemer.

Nu ville vi give et kort Overblik over de forskjellige Agerdyrknings-systemer i deres mest fremtrædende Punkter. Deres Formaal er eller bør være en billig Produktion, hvorom Renten af den anvendte Kapital maa bære Vidne, men som især garanteres ved Jordens Forbedring. Midlet er en Kombination i forskjellige Forhold, som varierer efter Tid og Sted, af de tre mæg-

tigere Kræfter, som bidrage til Agerbrugets Produktion: Jordens vegetative Kraft, Arbejde og Gjødning.

Hvad der i væsentlig Grad bestemmer, hvilken af disse Kræfter der skal have Overvægt, er nødvendigvis dens relative Prisbillighed. Staar saaledes Jorden i relativ lav Pris, saa er det den, som næsten alene udreder Produktionsomkostningerne, og derfor har det anvendte System Karakter af at være ekstensivt, har Skov- eller Græsgangskarakter. Er Talen paa den anden Side om Lande, hvor den mobile Rigdom er i Tilvæxt, hvor Arbeidskraft, Kapitaler, Af sætning opfordre til en aktiv Produktion, saa tilside sætter Agerbruget Brakken, Jordens Hvile og Græsningsen; det opnaar uafbrudte Afgrøder, staldfodrer Kreaturerne, ophober endelig Arbejde og Gjødning i Jorden og betræder derved Beien, som fører til intensive Systemer, baserede paa en kraftig Bearbejdelse af Jorden.

I den Grad forskellige ere Jordbund, Klima, Frugtbarehed, Af sætning, Befolkning i Europa, at intet System for Diebliffet kan fordrer absolut Supremati. Alle have et eller andet Sted deres Berettigelse, men hvad Jordforbedrerne maa vide at vurdere, er, at det fremdeles er nødvendigt, at alle ere paa deres Plads, og at derfor vore Markers produktive Kræfter bevare en saadan indbyrdes Ege vægt, som er karakteristisk for forskellige Agerdyrknings-systemer.

I Frankrig f. Er. har Arbejde i Almindelighed Overvægt over Gjødning. Mange Arbejdsdyr, saa producerende Dyr, det er Organisation af Kreaturerens Økonomi paa de Avls-gaarde, hvis Bestemmelse det er fortrinnsvis at dyrke Korn. Store Kornmarker, smaa Fodermarker, det er det fremtrædende Træk i Forbindelsen af de forskellige Kultureer. Lidet byge Pløjninger er den store Drivkraft. Regn og godt Veir gjør Resten, og det er paa denne Maade, at der ved Siden af Jorden, hvor Hveden giver 2 til over $2\frac{1}{2}$ Td. pr. Maal, fordi de blive gjødslede, ploiede og drevne paa en passende Maade, findes visse Jorder, hvor Udbyttet af Hvede daler ned til $\frac{1}{2}$ Td. Paa denne Maade forklares det, at Statistiken angiver et Middeldubbytte af $\frac{1}{3}$ til 1 Td. pr. Maal for hele Frankrig!

Dg man undrer sig endda over de hyppige Næringskriser! Dg idet man anfører de umaa-delige Kræfter, som anvendes paa Jordens Drift, beskylder man Agerbruget for kun daarlig at betale Arbejdet og forrente Kapitalen! Som om en Pyramide kunde hvile paa Andet end sin Basis! Dg er Basis for Korndyrkningsen ikke Produktionen af Foder og Kvæg! Dg kunne vel de Jorder, som ikke ere tilstrækkelig forsynede med Gjødning, sikkre en rigelig, forskjelligartet, sikkre Afgrøde og herved betale Arbejderne i Forholdet til Arbejdet!

Alt viser hen til, at Plogen spiller en for stor Rolle i Frankrigs Landøkonomi; i flere Landstaber maa Ploesystemet indskrænktes. Under disse Forhold befindes sig Jorderne i Skov- og

Græsgangsperioden, som Plogen forgjæves furer for at opnaa utilstrækkelige Kornafgrøder. Der maa Tiden, hellere end Arbejdet, anvendes. At ville improvisere Midlerne til Gjødsling, det vilde være en utildig Fordring, medmindre man tog Handelsgjødning til Hjælp. Og ganske naturlig kan den Jord, som paa 6 Maal neppe er istand til at ernære $\frac{1}{3}$ Stykke Storkvæg af de mindre Racer ved Græsning, ikke skaffe den fornødne Mængde Gjødning til Kornsorterne, medmindre man til et lille Stykke Korn har et stort Stykke Havn. Derfor burde Græsgangssystemet være overvejende over Ploiesystemet, og naar Jorden var i høj Grad usiftet til at frembringe Foder, burde man tage sin Tilflugt til Skovplantning.

Hvad de Agerbrug angaar, som ibetmindste have naaet Foderperioden, og som kunne afsætte deres Produkter, have de et Maal for deres Anstrengelser i Jordens Gjødsling med Maximum, saa at hver Afgrøde i Jorden kan finde den Gjødning, som den kan absorbere, og derfor selv naa sit Maximum. Gaar man saaledes frem, formindsker man Afgrødens Produktionspris samtidig med at Jorden forbedres.

Spørger man erfarne Mænd, som ere vant til at iagttage Kjendsgjerninger, vil man høre, at et Centner Staldgjødning giver 5 Pd. Hvede og derover paa en mager Jord, 10 Pd. paa en middelsgod, 15 Pd. paa en rig Jord.

Fordeleene ved den stærkest mulige Gjødsling ere altsaa aabenbare; den forøger vel Produktionsomkostningerne og gjør Kapitalforstøbet større, men hvad det kommer an paa er, at den til Gjengæld nedfætter Produktionsprisen paa Afgrøderne og saaledes forholder Renten af de i Agerbruget anvendte Kapitaler.

Men det ene er afhængigt af det andet i Landvæsenets Operationer; og ligesom Afgrøderne staa i Forhold til Gjødningen, saaledes maa ogsaa Gjødningen være anbragt i en Jord, som forener visse Betingelser med Hensyn til Dybde, Smuldring, Friskhed og Renhed, for at Gjødningen ikke skal gaa tabt i Luften eller den dybe Jordbørre, og for at den kan være til Planternes Disposition, saasnart disse kræve den. Dybe Ploininge ere især en nødvendig Folge af stærk Gjødsling. Jo stærkere man gjødsler Jorden, desto bedre maa man bearbejde den. Paa denne Maade er det ved bestandig at gaa frem, at man kommer til at konstruere Madjorden, ligesom man vilde opbygge en Døn. At faa Luft og Vand til at cirkulere i denne Jord, ved Gjødningens og Friskhedens Magt at drage Planterødderne ned i et smuldrat Lag, som har sin Dybde at takke for, at det ikke altfor stærkt og aldrig for direkte mærker Atmosfærens Indvirkninger, det maa et fuldkomment Agerbrug søge at opnaa. For denne Kultur er Jorden altsaa en Bygning, hvori Afgrøderne maa finde alle Betingelser for en god Sundhed og en god Ernæring forenede. Jo større Bygningen er, desto større et Dplag af Gjødning kan den rumme; jo flere de forskellige Indvirkninger der kunne

foregaa, desto bedre dekomponeres Gjødningen og nedsaendes Rødderne. Derfor er Nytten af dyb Ploining stor, naar den anvendes i Forening med kraftige Dverflaarbejder, med Draining og Banding, hvormed Hensigten er at bringe Jorden i en jævn fugtighedsstilstand.

Jordens Frugtbargjørelse er kort sagt et Bærk, som skal fuldføres snart af Tiden, snart af Kapitalen. Overalt maa Kulturens Aktivitet rette sig dels efter Jordens produktive Evner, dels efter de ydre Betingelser. Disse sidste forandres kun ved en hel Landsdels samlede Anstrængelser; de holde Skridt med den almindelige Civilisation; paa den anden Side afhænger Jordbundens produktive Evner væsentlig af Agerbrugets Evne; det er paa dette Element, at private Anstrængelser maa være rettede.

Under disse Forhold er det en umaadelig Tjeneste, som Røyer har vist Undervisningen i Landøkonomi ved at dele Jordbundens Produktivitet i flere Frugtbarperioder og paavise de almindelige Forhold, som maa finde Sted mellem disse Perioder og de forskellige Agerdyrknings-systemer. Deri bestaar næsten hele Theorien om Agerdyrkningsystemerne. Den vilde være fuldkommen indbefattet deri, hvis Klima og Afsetning ikke gjorde Spørgsmaalet forviklet. Ialfald har Jordens Klassifikation i Perioder især een Fortjeneste, at den tager Jordens Evne til at frembringe Foder til Basis, og at den skjelner mellem de Jorder, som ikke producerer Fodervarer, der kunne slaaes, og dem, som høre sig over Græsgangsperioden og kunne anvende Staldfodring, kunstige Fodervarer og Rodfrugter. Denne Adskillelse er væsentlig. Den betegner Grændsen mellem to Systemer: det ekstensive System, som benytter Tiden, og det intensive, som benytter Arbejdet.

Naar vi betragte dette som givet, saa maa vi gjentage, thi det er Udtrykket for Frankrigs almindelige Stilling, at dette Land har villet gaa altfor rask frem ved Hjælp af Plogen. Snart have Egne for tidlig forladt Skov- og Græsgangsperioden; snart have mere frugtbare Jorder, som skulle have indrommet en stor Plads til Fodervarer og Kreaturer, for tidlig hengivet sig til de Agerdyrknings-systemer, som ere anvendelige paa Korn- og Handelsperioden. Det var en fordærvelig Dvertelse; thi ligesom det er et sikkert og økonomisk Middel at høste megen Hvede, saaledes ogsaa først at høste meget Foder, det vil sige fodre mange Kreaturer. Thi Kjødet skal give os Brød. Studiet af Agerdyrknings-systemerne vil, som vi haabe, føre os til en bedre Erkendelse af de økonomiske Principer. Da vilde vi indse, at den fasteste Grundvold for et produktivt Agerbrug er Jordens Forædling, men, mere klarisende end de første Forbedrere, vide vi, at det forholder sig i den Henseende med Produktionen af Agerbrugets Produkter som med Transporten af Varer: ligesom Jernbanerne, uagtet deres større Hurtighed, ikke gjøre Kanaler og Floder overflødige, saaledes kan det intensive Agerbrug, uagtet sit forøgede

Bruttoudbytte, ikke forhindre det extensive Agerbrug i et eller andetsteds at være berettiget. Saaledes, tro vi, vor Fremskridningen gaa for sig; saaledes vor Landøkonomien læres. Denne Bidskab er ikke absolut, men elastisk; dens System er at have flere Systemer og saaledes lempe sig efter Tid, Sted og forhaandenværende Hjelpemidler.

Afholdt Dyrskue.

Tirsdagen den 2de August afholdtes af Holands Sogneselskab med Tilskud af Akerhus Amt's Landhusholdningselskab, Dyrskue forenet med Præmiepløining for Holands Præstegjeld paa Gaarden søndre Nådheim. Det langvarige Regnveir lod befrygte, at der hverken skulde blive fremstillet mange Dyr eller komme mange Folk dertil, men Veiret blev særdeles heldig den Dag, da man lige fra Morgenen og til Dyrskuet's Ende havde Dopholdsveir; men knapt var det endt, før det igjen styrregne. En usædvanlig stor Folkemængde, formentlig henved et Par Tusinde Mennesker, havde indfundet sig til Mødet og der blev fremstillet 80 Kjør, 20 Drer, 5 Hingste, 26 Hopper og 26 Faar, ligesom 8 Plogkarle konkurrerede til Præmie. Efterat Mødet var aabnet med en Tale af Formanden i Kommitteen til at ordne Dyrskuet, foretoges Bedømmelsen af Dyrene og Pløiningen af 3 Bedømmelseskommitteer, bestaaende af: for Kjør, Drer og Faar Dhr. G. Næssgaard fra Nørste i Sorum, Anton Gullerud fra Trygstad og Søren Jakobsen Loren fra Holand; for Hingster og Hopper af Dhr. Dyrsløge Melbye fra Trygstad, Staldmester og Ritmester Heyerdahl fra Holand, Amund Taraldsrud fra Rodenæs med de tilkaldte Suppleanter Helle Tolleffen Bergsjøe og Christen Jakobsen Nygaard, begge fra Holand; for Pløiningen af Dhr. Landbrugsskolebestyrer Griffen fra Egeberg i Trygstad, Agronom Dahl fra Goro i Holand og Christian Syversen Enger fra Holand. De bestemte Præmier bleve tilkjendte følgende Personer.

For Kjør.

1 Ko, tilhørende Staldmester Heyerdahl, fik som 1ste Præmie 1 Soly Forlæggerose til Værdi	5 Spd.
1 Do., tilh. Nils Gangnæs, 2den Do. 2 Soly Spisestfer	4 —
1 Do., tilh. Simen Moe, 3die Do. 1 Soly Flødeste	3 —
1 Do., tilh. Mad. Diseth paa Boen 4de Do. 1 Soly Spisestfe	2 —
1 Do., tilh. Theodor Christensen Røstestab, 5te Do. 1 Do.	2 —
1 Do., tilh. Theodor Torp, 6te Do. 1 Exemplar af Lundequists Haandbog i Jordbruget	1 —
1 Do., tilh. Ole Løyen 7de Do. 1 Exemplar af Lambrechts's Vejledning	

i Husdyrstallet	3	Mrk.
1 Do., tilh. Ole Langserud, 8de Do. 1 Do.	3	—
1 Do., tilh. Ole Hansen Østereng, 9de Do. 1 Do.	3	—

For Drer.

1 Dre, tilh. Ole Finstad paa Skrepstad, 1ste Præmie 1 Soly Forlæggerose til Værdi	5	Spd.
1 Do., tilh. Staldmester Heyerdahl, 2den Do. 2 Soly Spisestfer	4	—
1 Do., tilh. Klement Holmsen Østbye, 3die Do. 1 Soly Flødeste	3	—
1 Do., tilh. Markus Eyrriansen Næs, 4de Do. 1 Do.	2	—
1 Do., tilh. Olaf Olsen Dalthørv 5te Do. 1 Exemplar af Lundequists Haandbog i Jordbruget	1	—
1 Do. tilh. Ole Enserud, 6te Do. 1 Do.	1	—

For Hingster.

Den bestemte 1ste Præmie erklærede Kommitteen, at ingen af de fremstillede Hingster fortjente.

1 Hingst, tilhørende Berger Hansen Nådheim, fik som 2den Præmie 1 Soly Sufferstroffe til Værdi 3 Spd. og erklæredes 1 Hingst, tilhørende Bagtmester Christian Hanneborg paa Fosser, ogsaa at kunne være berettiget til Præmie, men da den staar som Tjenestehest i Kavalleriet, ansaaes den ikke at kunne komme i Betragtning til at meddeles en saadan.

For Hopper

1 Hoppe, tilhørende Berger Hansen Nådheim, fik som 1ste Præmie 1 Soly Forlæggerose til Værdi	5	Spd.
1 Do., tilh. Staldmester Heyerdahl fik som 2den Præmie ½ Duffin Soly Hester til Værdi	4	—
1 Do., tilh. Svend Jørgensen Skarebol fik som 3die Præmie 1 Soly Flødeste til Værdi	3	—

For Faar.

1 Bukkelam, tilh. Nikolai Dahl paa Anten, fik som 1ste Præmie 1 Soly Hestil til Værdi	2	—
1 Sau, tilh. Amund Simensen Vestbye fik som 2den Præmie 1 Exemplar af Lundequists Haandbog i Jordbruget til Værdi	1	—

For Plogkarle.

Anders Nilfen, Tjenestdreng hos C. Holmsen paa Østbye, fik som 1ste Præmie 2 Soly Spisestfer til Værdi	4	—
Casper Andreasen vestre Næs fik som 2den Præmie 1 Soly Flødeste til Værdi	3	—
Christopher Olsen, Forpagter paa Holands Præstegaard, fik som 3die Præmie 1 Soly Spisestfe til Værdi	2	—

De Tilbedeværende viste den største Interesse for Dyrskuet og man lod til fuldkommen at erkjende saadanne Foretagenders Gavn og Nytte, ligesom der under den hele Forretning herskede

den største Orden og man iagttog ingensomhelst Udskielser.

Judlandet.

Christiania. D. D. M. Kongen og Dronningen samt D. D. ff. H. P. Prinds Oscar og Gemalinde, Prinds August og Prindsesse Louise afrejste den 29de paa Dampfartøiet Vidar til Frederikshald for at overvære Afsløringen af det Monument for Kong Carl den Tolvte, hvilket er reist af den svenske Armee paa det Sted, hvor Helten faldt. Denne Afsløring skulde finde Sted den 30te.

— Den 23de August gjorde H. S. Maj. Kongen en Tour paa Jernbanen til Dieren for at besøge de Arbeidere, som ere foretagne ved Vorkfos til Dierens Regulering, samt de nye Jernbane-Arbejder.

— Den 24de gav Hovedstadens Borgere m. Fl. et Val i Anledning af Kroningen og den 27de gav H. S. Maj. Kongen et Val paa Skottet for omt. 1200 Personer.

— H. S. Maj. Dronningen har skjenket 500 Spd. til Christianias Fattige.

— Til Udsiftningsmænd er befuldmægtiget forhenværende Udsiftningsselev Sylvester Kvale for Nordre Bergenshus Amt, Lensmand i Holtaalen Svend Olsen for Søndre Thronhjems Amt og Udsiftningsselev John Helgesen Ulne for Nordlands Amt.

— Ifølge kongelig Resolution af 25de Juli bliver der nu ved Klæbo Skolelærer-Seminarium i Thronhjems Stift Anledning til fri Undervisning for 60 a 70 Elever, hvoraf omtrent 30 gives fri Bolig i Seminarieis Bygninger. Der skal tillige oprettes 2 nye Klasser, parallelle med de nuværende.

— Hr. Kandidat Th. Bernhoft og Sognepræst Lammers opfordre til Subskription for de ulykkelige syriske Christne og ville modtage og afsende de indsendte Gaver.

— Indberetninger til Departementet for det Indre angaaende Udsigterne for Høsten:

Amtmanden i Søndre Thronhjems Amt har angaaende Udsigterne for Høsten indberettet, at disse i Strinde og Sælbo, Guldaalen og Fosens Fogderier — naaget den sene Vaar og den tørre tildels kolde For sommer — i det Hele taget ere lovende. Dette gjælder fornæmmelig Guldals Fogderi, hvor man, om Veiret fremdeles bliver favorabelt, venter et rigt Udbytte baade af Korn-, Hø- og Potetehøsten. Fra Strinde og Sælbo Fogderi og især fra Fosen berettes det vistnok, at usædvanligt Veir har vanskeliggjort og forsinket Høindbringningen, men de sidste Dages Søndevind og Varme antages at have rettet ikke saa lidet derpaa, og Avlingen vil i Regelen heller være over end under et Middelskaar. Dette Sidste gjælder ogsaa om Korn- og Potetehøsten for de nævnte 2de Fogderier. Saavidt Amtet bekjendt, har man hidtil ikke mærket Noget til den i de sidste Aar temmelig almindelige Torraadendehed hos Poteterne.

For Driedals Fogderi savnes endnu Indberetning Høsten, men Amtet har Grund til

at antage, at Udsigterne for Høsten ogsaa der i det Hele taget ere lovende, saa at man, om Veiret fremdeles bliver gunstigt, tør gjøre Regning paa et godt Aar.

Christians Amt. Naar undtages Nordre Gudbrandsdalen, Froen og tildels Gran, ere Udsigterne for Kornhøsten for dette Amtsdistrikt ikke lovende, idet det usædvanligt regnsfulde og kolde Veiret, der med saa og korte Mellemrum har vedværet hele Vaaren og Sommeren igjennem, bevirkede baade at Aaararbeidet blev mindre godt og tildels usædvanligt sldde udført og at Sæden har været meget langsomt. Hvis imidlertid det varmere Veir, som i de sidste Dage er indtraadt, bliver vedværende udover Høsten, og Nattefrost ikke skulde indtræffe, tør man, hvad Kornet angaar, haabe, at Aarsvæxten vil nærme sig et Middelskaar, hvorfra dog næsten hele Balder's Fogderi, største Delen af Birid Thinglag samt i de øvrige Distrikter de høist beliggende Aagre og fremdeles de, hvis Bund i sig selv er meget vandig, maa undtages, paa hvilke samtlige Steder det i Betragtning af den nu saa langt fremskredne Aarstid maa antages, at Kornavlingen i alle Tilfælde vil blive meget under et Middelskaar og paa nogle Steder, at Sæden aldeles ikke vil naa Modenhed. Paa nogle af de ved Bunde og Elvebredder beliggende Aagre har Flommen bortskyllet Madjorden, saa at der ikke bliver Spørgsmaal om nogen Kornavling i dette Aar. De Aagre, hvormed dette er Tilfældet, antages dog ikke i det Hele at være af Betydning.

Høavlingen maa, naar undtages endel ved Bunde og Elve liggende Bønder, hvorpaa Flommen har efterladt Græs og Sand, hvad Kvantitet angaar antages at være tilfredsstillende og i enkelte Bygdelag ikke ubetydeligt større end et Middelskaar. Derimod har den ved det under Indhøstningen fremdeles vedværende Regnveir tabt meget i Godhed.

Potetesagrene staa paa Grund af de uheldige Veirforholde meget tilbage og Avlingen af denne Sædart vil vanskeligt kunne naa et Middelskaar. Om Torraadendehed høres derimod Intet.

Sinmarkens Amt. Udsigterne til en god Høst beskrives fra alle Egne af Amtsdistriktet særdeles lovende; dog siges Mængden af Høet, hvis Indhøstning, ialfald i denne Byes nærmeste Omegn, allerede er i fuld Gang, at blive mindre end ifjor. Vinteren var ualmindelig fattig paa Sne og Temperaturen har lige siden Midten af Mai, med saa og korte Afbrydelser, været mild, afværende med Solskin og moderat Regn. I de sidste Dage og specielt idag (den 4de August) er Varmen trykkende og Veiret i det Hele gunstigt for Høbjergningen, da her tillige høves let Luftning af forskellige Vinde.

Udlandet.

England. Det store Dampskib „Great Eastern“ er lykkelig kommet tilbage til England efter at have gjort en Tur til Amerika.

— Parlamentets Forhandlinger ere for denne Gang sluttede.

Frankrig. Den franske Prinds Jerome Napoleon, er afgaaet ved Døden.

Italien. Ifølge de seneste Telegrammer har Garibaldi erobret Reggio med Fort. Fortet kaptulerede den 21de. Garnisonen fik blot medtaget Beværelser og Dagage. Garibaldiisterne besatte Villa, San Giovanni og Fortet Pizzo. To neapolitaniske Brigader overgave sig paa Maade og Uaade til Garibaldis General Cosenz. Neapolitanerne have rømmet Apulien. Venevent er i Oprør. Bevæbnede Insurgenthobe rykke frem mod Avellino. De Forstærkningsstrøpper, som Regjeringen sendte til Venevent, blev kastede tilbage af Garibaldiisterne. I Potenza er Garibaldi blevet proklameret til Diktator. Aviserne offentliggjøre Dyrøbet til at gjøre Opstand mod Regjeringen.

— Ifølge Efterretning fra Neapel af 27de skulle de neapolitaniske Generaler, med Undtagelse af Bosco, have besluttet at raade Kongen til at forlade Neapel. Insurgentene i Provindsen Basilicata marschere mod Salerno. I Paris gik Rygte om at Kongen allerede var afreist fra Neapel.

Tyrkiet. I Herzogewina er det kommet til blodige Kampe mellem Muhamedanerne og de Christne. De Sidste bleve angrebne og nedslaaede med Kvinder og Børn. Det lykkedes ikke den tyrkiske Overmagt at forhindre Voldsomhederne.

Syrien. L'Ami de la religion meddelede følgende: 18000 Christne ere massacrerede; 1000 faldne med Vaaben i Hænderne; 75000 ere forjagede fra deres Aene og tvungne til at ty til Byerne ved Strandbredden eller til Bjergene, hvor de leve af Almisse; 10,000 Børn af begge Køn ere forældreløse og 6000 Kvinder ere blevne Enker.

Amerika. Kalifornien, fornemmelig San Francisco, er for tiden blevet betaget af et nyt Næseri. Fraserflodens Guld har nu udspilt sin Rolle; thi der er fundet et nyt Potofi. I Washoe Dalen har man fundet „gediegne“ Solvæarer; eller som man skriver i „Sacramento Dien“, „ganske mæssige Solvberge med Guldkniplinger og Diamantknapper, der smelter i Solen.“ At der paa Guldalderen maatte følge en Solvalder, var ikke mer, end hvad man turde vente. Spanierne hentede ogsaa først Guld fra Antillerne og Fastlandet, indtil Mexikos Solvæarer og Peru aabnede sig for dem. Washoe Distriktets Beliggenhed lader sig ikke angive nøagtigt, det ligger nemlig øst for Sierra Nevada henimod Utah, hvor vore Kart kun fremviser tomme Steder. „Kalifornia Chronicle“ beskriver rigtignok meget nøagtigt, at „den berømte Comstock Aare ligger ved Virginia City, 15 Mile nord for Carson i lige Linie, 20 Mile ad Landveien.“ Men da Virginia City og Carson er Steder fra Isfor, saa vil Ingen kunne finde dem paa ældre Kart. Carson River og Carson Dalen ligger øst for Sierra Nevada (39—40 Gr. n. Bn. og 120—180 Gr. v. L. fra Greenwich) og Washoe Dalen er en nordlig Parallelal, den samme, hvorigjennem paa nogle Kart Salmon River flyder. Som Opdagelse af Comstock Aaren nævnes en vis James Finney, der tilligemed et Selskab vadskede Guld i Washoe Distriktet, indtil han stødte paa „det blaa Stof“ (Sol-

vet) og folgte sin Part til 5 Mand, hvilke Comstock folgte for en gammel mager Hest. Hans Efterfølger forskod heller ikke at vurdere „det blaa Stof“ og folgte efterhaanden deres Parter for 3500 og 7000 Dollars. Kun een af dem, Reilly, efter hans Navn at domme en Islander, beholdt sin Part i fem Maaned, hvorpaa han folgte den for 40,000 Dollars. Disse Partiers „Claim“ var 1800 Fod lang og 50 Fod bred til begge Sider af Aaen. En anden Solvmine tilhører Kompagniet Dphir. Ogsaa der findes Solværets i saadan Mængde, at en løvende (?) Fod „Claim“ eller Tilladelsesbevis til at grave bliver betalt med 7000 Dollars. Ifølge de seneste Efterretninger paastaar man forresten, at dette ædle Metal findes allevegne i det vestlige Utah. Flere Stæder er ogsaa allerede opstaaede, deriblandt Virginia City, høit og frit beliggende, et kaldt Wintropholdssted; derved Silver City ved Djævleporten (Devils Gate), en 20 Fod bred Klippeveie i GuldsCanon, endelig Carson City, anlagt Isfor, og Genoa, en ældre Plads, hvor Mormonerne har bosat sig siden 1850. Denne lille By tæller 200 Indbyggere og 50 Huse, men den er ogsaa Grevskabet Carsons Hovedstad. Hvis Solvfundet nu er saa storartet som Beretningerne lader formode, vil Kalifornien blive overvældet med en ny Belignelse. Solværetnes Bearbejdelse vil drage et bedre, mere kostdende blivende Element af Udvandrere herhen, end Guldvæskningerne gjorde. Hvis da en talrig Bjergværksbefolkning sætter sig fast i det vestlige Utah, vil der ikke blive noget blivende Sted i deres Nærhed for Mormonerne. Det behøvedes Vesten og de forenede Staters beboede Østen rykker da nærmere sammen, og Civilisationsaaabningen mellem det atlantiske og det stille Hav vil da blive udfyldt. Men med Amerikanernes Driftighed og vort udmærkede Maskinværn maa denne Solvmines Opdagelse omtrent gjøre samme Virkning, som i sin Tid Potofis Opdagelse. — En senere Beretning om disse Solvminer i det vestlige Utah indeholdes i „Mining Journal“ af 5te Mai 1860. Der er ingen Tvivl om, heder det, at de derværende Solvgrube er enormt righoldige; ikke desto mindre vil de for Dels blikket ikke kunne drives med Fordel, da Egnen er en Ørken uden Brændsel og Vand og ganske uden Kommunikationsveie. Det er en fuldkommen konstateret Kjendsgjerning, at der ved Virginia City er opdækket en Gang med Svovlertter og gidiegent Solv paa en Længde af 2000 Fod med 18 Tommers Bredder, som for tiden er undersøgt i en Dybde af 50 Fod, hvor den ikke alene er endnu ligesaa ædel, men endogsaa bredere end det synes paa Overfladen. Ligeledes er fundet af andre rige Solvgrube i Nærheden af Comstock Claims og flere andre Stæder utvivlsomt, og der synes sandsynligt at ligge en solvrig Strækning langs med Utah-Væstnes Vestrand, hvori der nu vil blive gjort mange Opdagelser. I Retningen fra Nord mod Syd, med kun en ringe Bøining mod Øst og Vest, lader der sig trække en Linie, som gaar forbi Black Rock, Virginia City, Mons Lake og Mohave-Gruben og forbinder Omgivelser med Arizonas og Mexikos Leie, saa at man kan antage, at der findes en Solvzone langsmed Koden af Sierra Nevada og næsten i lige

Afstand fra dens Ryg, ligesom en Guldzone paa den anden Side allerede er bekendt.

Saa tillokkende dette nu lyder, saa maa det dog ikke oversees, at Reisen til Washoe er meget kostelig og Opholdet er dobbelt saa dyrt som i Kalifornien. Paa Grund af Foder- og Vandmangel kan Dyr neppe holdes der, og der hersker et saa udmattende trykkende Klima i denne hede, fortørrede og trælsøse Drik, at man neppe vil kunne arbejde om Dagen. Til Badst mangler Vandet næsten ganske og kan ikke, saaledes som i Kalifornien, tilføres ved Kanaler. Ovenpaa den lange, hede Sommer følger gjerne en temmelig streng Vinter, hvor Vandstederne fryser til og Bjergklædernes Fod besværes med dyb Sne. Til alt dette kommer endnu en fuldstændig Lovløshed, da egentlige Dommere ikke er tilstede, og Mormondommerne ei indgyde nogen Respekt; endvidere høit Spil og Mangel paa Penge. Ikkedestomindre arbejder man paa mange Punkter raft paa Dannelsen af Bjergværkselskaber, f. Ex. i Geyserville, hvor Sealdsburg-Kompagniet med 17, det af G. Campbell dirigerede Betalunskompagni med 11 Parter, det af Pole dirigerede Empire-Kompagni med 30 Parter og flere andre har fæstet Grund og erhvervet sig Claims. Mr. Taylor fra San Francisco havde forefundet 1000 Mennesker i Virginia City, som maatte behjælpe sig høist tarvelig med Hensyn til Epife, Sovn og Bøllig. Men Comstock-Gangen er 10 Fod bred, i Dybden bliver den endnu bredere og giver 5000 Dollars pr. Tonde.

Drainsrør,

bedste skotske, fra 1½" til 6" Diameter og af 15" Længde sælges hos

F. Berven,
Kirkegaden No. 1.

En i Møllergaden beliggende Handelsgaard med Tomt til 2 Gader er billig tilsalgs ved
Overretssagfører Jac. Randrup,
No. 15 Østre Gade.

Byggetomter i Christtan den Aves Gade, ved Munkebamsvæien, i Møllergaden, ved Egeberg og ved Trondhjemsvæien ere tilsalgs ved

Jac. Randrup.

En grundmuret Gaard paa Hamar,
En Do. i Nøbslydgaden,
En mindre Do. paa Hammersborg og
En Do. i Tomtegaden er billig tilsalgs ved
Jac. Randrup.

En Handelsgaard i Østre Gade. En mindre Gaard ved Drammensvæien. En Have paa omtrent 8000 Kvaadrat Alen med Drivhus og Lade, anvises tilsalgs ved
Jac. Randrup.

En for en konditioneret Familie indrettet, nylig bygget, Træbygning paa Landets Grund med tilliggende Jord fra 20 til 60 Maal efter Kjöberens Dnsse, er meget billig tilsalgs saafremt Handel finder Sted i denne Maaned, ved
Jac. Randrup.

En Lokke omtrent ¼ Mil fra Christiania Løv med gode Huse, indeholdende 40 Maal veldyrket og for en Gartner vel flirket Jord, er tilsalgs ved
Jac. Randrup.

Et nyt Hus paa Hegdehaugen, indeholdende 14 Fldværelser foruden Kjøkken, Entree og uventede Bekvemmeligheder sælges billig ved
Jac. Randrup.

Et grundmuret Hus paa Galgebjerg.

En stor Tomt i Fjerdingen.

En Eiendom ved Akerølsen, hvor der er Anledning til Vandfald, med gode Huse, er billig tilsalgs ved
Jac. Randrup.

Et mindre Hus paa Grünerløkken er billig tilsalgs ved
Jac. Randrup.

Byggetomter af lille Frognær, beliggende ¼ Mil fra Christiania Løv, med selben smuk Udsigt over Soen, sælges ved
Jac. Randrup.

Undertegnede agter underhaanden at sælge sin Eiendom, beliggende ved den saakaldte Gamlebrofos i Kongsberg. — Til denne Eiendom hører Aargangs Vand til mindst 120 effektive Hestekræfter. I laveste Vandstand medgaar omtrent det Halve af det disponible Vand til Driften af to jernvalste Tourbiner, hver paa 33 effektive Hestekræfter. Disse Tourbiner driver en ny og solid indrettet Kornmølle, som optager den ene Halvdel af en stor 3 Stages Bygning, hvis hele Underetage er af Graastenmur. Den anden Halvdel af denne Bygning kan saaledes anvendes til anden Drift og Benyttelse af den resterende Vandkraft; og ved at forlænge Vandrenden kan ogsaa endel af Vandkraften blive benyttet i et strax nedenfor denne Bygning beliggende Hus, hvori der er toende Hulstuer i fuld Stand. Forøvrigt er der opført paa den til Eiendommen hørende Tomt, der udgjør omtrent 20 Maal, 3 større 2 Stages og 2 1 Stages Bygninger; af de 2 Stages Bygninger indeholder den ene 15 beboelige Værelser og Kjøkken. Samtlige Bygninger og Indretninger ere asfurerede i Landets almindelige Brandkasse for 12,260 Spd.

Af Ovenstaaende vil skønnes, at der ved denne Eiendom haabe er Tomt, Bygninger og Vandkraft nok til foruden Kornmølle at drive Saugbrug og andre tekniske Indretninger. Salget foregaar enten ved Hr. Overretssagfører Randrup i Christiania eller ved Undertegnede her paa Stedet.

Kongsberg den 24de August 1860.

Chr. Bommen.

Christiania Kornpriser.

Judenlandssk

Hvede, 4½ a 5 Spd.
Rug, 17 ½ a 12 ½ a 4 Spd.
Byg, 15 ½ a 17 ½ a 12 ½.
Havre 2 Spd. a 11 ½.

Udenlandssk

Rug østersøisk 4 Spd. 72 ½.
Rug dansk 4 Spd. a 4 Spd. 24 ½.
Byg 2radigt 4 Spd. 72 ½.
Erter 4½ a 6 Spd.
Hvede 7½ Spd. a 8 Spd.

Christiania Fiskepriser.

Slid, Kjömbd. 6 Spd. pr. Lb.
Slid, stor Mid. 5 a 5½ Spd. pr. Lb.
Slid, smaa do. 4½ a 5 Spd. pr. Lb.
Slid, stor Christ. 18 a 20 ½ pr. Lb.
Slid, smaa do. 13 a 15 ½ pr. Lb.
Storset 1 Spd. pr. Bog.
Middelsel 3 ½ a 12 ½ pr. Bog.
Smaaset 3 ½ pr. Bog.
Rødstær 8 ½ pr. Bog.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. E. Fabritius.